

Prioriterade frågor 2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Allmänt	Sid 1
Våra medlemmar	Sid 1
Bostadsförsörjning	Sid 1
Kapitalförsörjning	Sid 2
Omvärldsbevakning	Sid 2
Bredbandsutbyggnad, mobiltäckning och digitalisering	Sid 3
Infrastruktur	Sid 3
Arbetsmarknaden	Sid 4

Allmänt

De prioriterade frågorna inför kommande verksamhetsår fastställs av medlemmarna vid höstmötet varje år. Förslagen på vad medlemmarna anser vara extra viktigt brukar vara många. Styrelsen har sedan att arbeta efter de frågor som beslutas vara prioriterade samt ett antal andra frågor som alltid dyker upp efterhand under året. Vårt arbetssätt utgår från möten med framför allt våra medlemmar men också regeringen, riksdagen, statliga myndigheter och verk, statliga utredningar, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och andra organisationer.

2022 är ett valår vilket förmodligen kommer att påverka vår verksamhet avseende kontakt med beslutsfattare och myndigheter. För SmåKom gäller det att fortsatt fokusera på omvärldsbevakning, hålla koll på vilka utredningar som är viktiga ur våra medlemmars perspektiv och besöka de små kommunerna för att inhämta kunskap och information.

Våra medlemmar

För att vara trovärdiga och kunna påverka på nationell nivå måste vi hela tiden hålla oss informerade om hur det ser ut i våra medlemskommuner. Vi har som mål att besöka samtliga av våra medlemskommuner under en mandatperiod. Det är en hög målsättning och därför också en högt prioriterad fråga i vår verksamhet. Det är det fysiska mötet i kommunen som ger den rätta bilden av vilka olika förutsättningar vi har i de olika delarna av landet, och det är dessa bilder vi vill dela med oss av till beslutsfattare på nationell nivå.

En av skillnaderna i förutsättningarna för våra kommuner är avståndet till en större tillväxtkommun. Vi kommer under året försöka belysa i vilken mån det påverkar våra kommuner. Vi kommer även ha dialog med några av de större kommunerna för att höra deras syn på värdet av att gränsa till en mindre kommun.

Mål 2022

- *Besöka minst 15 av medlemskommunerna.*
- *Vara minst 70 medlemmar vid årets slut.*
- *Öka kommunchefernas delaktighet genom avsatt tid för nätverkande på vårmötet.*
- *Undersöka symbiosen mellan stora och små grannkommuner.*

Bostadsförsörjning

I flera av de små kommunerna råder det bostadsbrist. Invånarna – inklusive nyanlända – behöver olika boendeformer i olika faser av livet. Svårigheter med finansiering, krav på nedskrivning och höga byggkostnader utgör de främsta hindren för bostadsproduktion, men även alltför detaljerade regelverk kan utgöra hinder.

Kommer de nya föreslagna strandskyddsreglerna på riktigt underlätta för bostadsbyggande i de små kommunerna? Vi kommer fortsätta bevaka frågan.

Flera av våra medlemskommuner upplever problem med social dumpning, vilket innebär att kommuner bidrar till eller uppmanar personer i stort behov av samhällsservice att flytta till en annan kommun, ofta utan att den mottagande kommunen informeras. Vi ser även med stor oro på tendenser till att olika kriminala nätverk etablerar sig i en del av våra kommuner. Vi fortsätter att bevaka och, om behov finns, belysa problematiken för beslutsfattare.

Mål 2022

- *Bevaka statliga utredningar som påverkar kommunernas möjligheter/hinder för byggande.*
- *Föra en kontinuerlig dialog med regeringen, riksdagspartierna och statliga myndigheter avseende bostadsbyggande.*
- *Särskilt bevaka frågor kopplade till social dumpning.*

Kapitalförsörjning

Nya idéer och lösningar krävs inom finansieringsområdet. Affärsbankerna lämnar landsbygden i ett allt högre tempo. Företag och privatpersoner har svårigheter att få krediter på grund av att marknadsvärdesprincipen ofta tillämpas strikt.

Vi vill särskilt påtala statens ansvar för finansiering när nya uppgifter läggs på kommunerna. Möjligheten till olika, så kallade asymmetriska, krav på kommunal medfinansiering bör övervägas. Analys av den samlade samhällsnyttan måste få en större betydelse vid olika typer av statliga investeringar.

Mål 2022

- *Belysa den generella problematiken med kapitaltillgång/finansiering på landsbygden för regeringen, riksdagspartierna samt övriga som berörs av frågan.*
- *Kommuninvest är våra kommuners största långgivare, vi har som mål att träffa ledningen för avstämningar två gånger per år.*

Omvärldsbevakning

Flödet av nyheter från riksdag, regering, organisationer, utredningar och nyhetsmedia är enormt och många gånger svårt att greppa när fokus ligger på att få verksamheten i den egna kommunen att fungera på bästa sätt. SmåKom tar ansvar för att bevaka den information som är till nytta för medlemmarna och delge detta genom månatliga nyhetsbrev, remissvar på utredningar och rapporter och i vissa fall riktade utskick inom olika områden till berörda parter i våra medlemskommuner.

Mål 2022

- *Bevaka statliga utredningar och rapporter som särskilt berör verksamheten i våra medlemskommuner.*
- *Arrangera webinarier för våra medlemmar med aktuellt och relevant innehåll.*

Bredbandsutbyggnad, mobiltäckning och digitalisering

Regeringens målsättning att erbjuda minst 100 Mbit/s för alla år 2025 kräver en större andel nationell finansiering. Vi fortsätter envist föreslå att den nationella infrastrukturbudgeten bör användas även för fiberutbyggnad. Myndigheters regelverk för stöd måste dessutom syfta till att förenkla fiberutbyggnaden på landsbygden.

Pandemiutbrottet har visat att snabbt bredband och god mobiltäckning är en grundläggande förutsättning för att kunna arbeta hemifrån oavsett var i landet man är bosatt. Det är också en viktig förutsättning för effektivisering och förbättrad service genom möjligheten att nyttja digitala tjänster. Komplicerade regelverk utgör ofta hinder för våra kommuners möjligheter att erbjuda digitala tjänster, dessa måste elimineras.

En nationell samordning av digitala tjänster är nödvändig för att skapa goda förutsättningar för framtida utmaningar. För våra medlemmar är det också ett sätt att minska kostnader kopplade till att utarbeta separata, isolerade system som snabbt blir inaktuella.

Mål 2022

- *Fortsätta samarbetet med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Post- och telestyrelsen (PTS), Svenska Stadsnätsföreningen (SSNF) och andra aktörer inom området*
- *Belysa de mindre kommunernas svårigheter med bredbandsutbyggnad på landsbygden för regeringen, riksdagspartierna samt övriga som berörs av frågan*
- *Belysa problematiken med otillräcklig mobiltäckning i flera av våra medlemskommuner för beslutsfattare*

Infrastruktur

Infrastruktur är ett omfattande begrepp som inbegriper många olika sakområden. SmåKoms arbete innebär att vi kraftsamlar på ett övergripande plan. Vi engagerar oss till exempel inte i enskilda väg- eller järnvägsprojekt. När det gäller vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser är vårt mål att arbeta med principer för finansiering samt påvisa vikten av en hög standard på vägnätet, särskilt i de delar av landet där kollektivtrafik är begränsad eller till och med saknas helt.

Då Trafikverket har en central roll när det gäller infrastrukturen i vårt land kommer vi fortsätta med kontinuerliga avstämningar för att vidarebefordra våra medlemmar åsikter om Trafikverkets verksamhet.

Den arbetsgrupp som under 2021 startade sitt arbete med att kartlägga VA-nätet och frågor däromkring kommer fortsätta sitt arbete under 2022 och redovisa sin slutrapport på Vårmötet i april.

Elförsörjning och fossilomställning är ytterligare två områden inom infrastruktur som vi kommer behöva bevaka mer noggrant framöver.

Mål 2022

- *Fortsätta vår dialog med Trafikverket om de mindre kommunernas upplevda problem i samarbetet med Trafikverket*
- *Utifrån VA-gruppens rapport ta ställning till hur vi fortsätter arbetet inom VA-frågan.*

Arbetsmarknaden

Arbetsmarknadsfrågor står högt bland kommunernas prioriterade frågor. Mycket arbete läggs på att få ut människor i arbete. I många av våra kommuner har Arbetsförmedlingen (AF) stängt sina kontor vilket i praktiken innebär att kommunerna återigen får ta ansvar för det som egentligen är ett statligt ansvar. I slutet av år 2019 har AF fått direktiv om att åter öppna sina kontor. Hur det ska gå till är dock fortfarande inte känt. Det finns därför all anledning för SmåKom att bevaka den här frågan.

Vi vet att det finns en rad goda exempel bland våra kommuner där man genom nya arbetssätt har hittat modeller för hur man kan lösa arbetsmarknadsfrågorna även efter att AF har stängt sitt kontor. Vi kommer att sprida dessa exempel till beslutsfattare och till våra medlemskommuner. Då arbetsförmedlingen är ett statligt åtagande kommer vi också driva frågan att de kommuner som hittat en egen lösning ska erhålla skälig ersättning från staten för verksamheten.

Mål 2022

- *Föra en dialog med Arbetsförmedlingen avseende myndighetens pågående omstrukturering*
- *Bevaka utredningen om Försöksverksamhet i kommuner*
- *Förmedla goda exempel från medlemskommunernas arbete med arbetsmarknadsfrågor*